

ELÄVÄ ITÄMERI SÄÄTIÖ

TOIMINTAKERTOMUS 2014

Elävä Itämeri säätiön perustivat Ilkka Herlin, Saara Kankaanrinta ja Anna Kotsalo-Mustonen ja se on rekisteröity 3.3 2008. Toiminnan luonteen ja viestinnän yksinkertaistamiseksi säätiö käyttää julkisuudessa nimeä ”Baltic Sea Action Group (BSAG)”. Säätiön virallinen nimi on rekisteröity Itämeren valuma-alueen kaikilla 14 eri kielellä.

Vuonna 2010 säätiö järjesti, Suomen valtionjohdon vahvalla tuella, ensimmäisen Baltic Sea Action Summitin (BSAS) Helsingissä. Silloin käynnistettiin BSAS-prosessi jonka kautta Itämeren valtiot kannustetaan yhteistyöhön ja joka harkituin välein tuottaa Baltic Sea Action Summitin johonkin ympärysvaltioon. 10.2 2011 Venäjän silloinen PM ilmoitti että Venäjä isännöi seuraavan Summitin jonka seurauksena BSAG vuoden 2012 aikana valmisteli tulevaa Summittia. Huhtikuussa 2013 kansainvälinen Baltic Sea Forum järjestettiin Pietarissa Venäjän PM Dmitri Medvedevin isännöimänä.

Forumissa myös luotiin uusi Venäjän toimintakonsepti: St Petersburg Initiative (SPI), jonka johtoryhmän jäsen BSAG on.

SPI:n toiminta jatkui aktiivisena vuoden 2014 aikana.

Vuoden 2014 aikana BSAG järjesti joitakin tapahtumia kohdennetuille yleisöille ja osallistui taas Gotlannin Almedalsveckan:in Itämeri-viikkoon.

Vuoden aikana BSAG vahvisti edelleen ravinnekierrätysosaamistaan ja ajoi tarmokkaasti Lounais-Suomen ravinteiden kierrättämispilotin aikaansaamista.

Säätiön viestintä kesittyi voimakkaasti ravinteiden kierrättämisen esilletuomiseen.

Säätiö päätti syksyllä luoda oman EU-strategian ravinteiden kierrättämisen edistämiseksi asiaan vaikuttavien tahojen prosesseissa.

Säätiö jakoi hyvää yhteistyötään eri tiede- ja viranomaisyhteisöjen kanssa, etenkin MMM:n ja YM:n mutta myös mm. Helsingin yliopiston, VTT:n, Trafim, SYKE:n, MTT:n ja HELCOM:in kanssa.

Järki-projektien kautta BSAG toimi kotieläin- ja kasvinviljelytiloilla Suomessa erityisesti edistäen ravinteiden kierrätystä käytännön tasolla.

BSAG Sweden-yhdistyksen toiminta ylläpidettiin vapaaehtoisvoimin rahoitushaasteista huolimatta.

Vuoden 2014 aikana kertyi uusia sitoumuksia 14 kpl ja vuoden lopussa aktiivisia sitoumuksia oli BSAG:n sitoumuspankissa 101 kpl.

Vuoden aikana myös kehitettiin edelleen säätiön varainhankintaa, erityisesti joulukampanjan suhteen.

I YLEISTÄ

BSAG:n toiminnan pääteema on ravinteiden kierrätys. Tämä on näkökulma ja tavoite, jonka saavuttaminen vaatii usean Itämeren keskeisen ongelman ratkaisua: Itämeren alueen maatalouden päästöjen hallitsemista, jätevesien päästöjen ja erikoisesti vaarallisten aineiden haittojen minimoimista sekä kestävästä kalastuspolitiikasta. Ravinteiden kierrätyksellä on välitön globaali ulottuvuus mm. ruokaturvan ja kaupungistumisen keskeisenä kysymyksenä.

Työssä keskitytään ekosysteemin minimiravinteisiin, fosforiin ja typpeen, sekä lannan

hyväksikäyttöön siten että lannasta jalostetaan kaupallisia lannoitteita. Säätiön toimintaan kuuluu olennaisesti sitoumus-konsepti. Sitoumus on tekijälleen uusi, konkreettinen ja parhaimmillaan strateginen panostus Itämerityöhön.

Säätiön tarkoitus

Säätiön tarkoitus on tukea ja edistää luonnon ja ihmisten hyvinvointia, ja siten säilyttää ja edistää suomalaista kulttuuriperinnettä. Säätiö myös edistää ja tukee tiedettä sekä pyrkii liittämään tiedeyhteisön yhteiskunnan päätöksentekoon. Työ kattaa koko Itämeren alueen jossa säätiö on merkittävä tieteen ja asiantuntijoiden sekä eri alojen tietojen yhteensaattaja.

Arvot

Luonnon ja ihmisen harmoninen yhteisö, rohkeus yrittää tehdä hyvää sekä avoimuus ja rehellisyys.

Säätiön visio on puhdas, elävä ja ekologisesti tasapainossa oleva Itämeri.

Säätiön missio on Itämeren ekologisen tasapainon palauttaminen muuttuvassa ilmasto-oloissa.

Säätiön toiminta pyrkii nopeuttamaan HELCOM:in Baltic Sea Action Planin (BSAP:n) ja EU:n Itämeri-strategian ympäristöosuuden toteuttamista.

Toimintaperiaatteet

Itämeren tilan parantamiseksi säätiö yhdistää tutkimustiedon, toimeenpanon, yritysten voimavarat, rahoituksen ja poliittisen päätöksenteon. Säätiön keskeinen toimintaperiaate on ratkaisukeskeisyys. Säätiö käynnistää, nopeuttaa ja toteuttaa konkreettisia hankkeita. Lisäarvo yhteiskunnalle syntyy katalyyttinä toimimisesta ja kokoavasta toimintatavasta, jolla hyödynnetään eri sektoreiden resurssit ja vaikutusmahdollisuudet konkreettisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Säätiön toiminta tehostaa yhteiskunnan voimavarojen käyttöä yhdistämällä voimia ja nopeuttamalla ongelmien ratkaisua. Mitä tehokkaammin ja nopeammin ongelmiin tartutaan, sitä enemmän säästetään yhteisiä varoja.

Hallitus

Säätiön hallituksen muodostivat 2014 FT **Ilkka Herlin** joka toimi myös hallituksen puheenjohtajana, KTM **Peter Immonen** (varapuheenjohtaja), professori **Lassi Linnanen**, MMM **Fredrik von Limburg Stirum**, VTM **Saara Kankaanrinta** sekä KTT **Anna Kotsalo-Mustonen**. Säätiön hallitus piti kuusi kokousta toimintavuodena aikana. Säätiön hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita hallitustyöskentelystä.

Henkilökunta ja hallinto

Säätiön toimintaa johtaa asiamies. Vuoden 2014 aikana dos. **Mathias Bergman** jatkoi v.t. asiamiehenä ja meritoimintaohjelman johtajana. Kemian asiantuntija DI **Marja Koljonen** toimi vaarallisten aineiden ohjelman johtajana ja hän on myös johtanut BSAG:n ravinteiden kierrättämisen, lannan hyötykäytön ja bioenergian hankkeita yhdessä BA **Riku Venholan** kanssa. **Pieta Jarva** jatkoi tiedottajana, apunaan viestintäassistentti **Eero Jalava**. Jalava ja nuorempi asiantuntija **Leo Hari** osallistuivat varainhankintakampanjoihin assistentti **Katriina Kytölän** kanssa.

FM **Eija Hagelberg** jatkoi JÄRKI-hankkeen projektijohtajana ja agronomi **Kaisa Riiko** oli vastuussa JÄRKI-Lanta-projektista. Järki-hankkeen piirissä toimi myös FM **Paula Biveson** ja kesätyöntekijänä **Nelly Tarhonen**. Biveson hoiti myös säätiön EU-kontakteja ja -hakemuksia sekä osallistui BSAG Sweden:in toimintaan.

FK **Mattis Bergquist** jatkoi Tukholmassa työnsä BSAG:n vapaaehtoisena edustajana.

Säätiön hallituksen puheenjohtaja osallistui myös aktiivisesti toimintaan.

Säätiön työhön on palkattujen työntekijöiden lisäksi osallistunut joukko vapaaehtoisia. Aktiivisimmin ovat olleet mukana toiminnassa Mikael Aminoff, Mattis Bergquist, Esko Seppälä, Markku Dahl ja Carita Martin.

Säätiön taloushallinto ja kirjanpito on ulkoistettu Procountor Oy:lle (ent. Pretax Oy). Säätiön tilintarkastajina toimi PriceWaterHouseCoopers Oy:n KHT **Jan Holmberg** ja KHT **Johan Kronberg**.

Varain- ja resurssienhankinta sekä taloudellinen tila

Säätiön toiminta rahoitettiin vuonna 2014 peruspääoman sekä lahjoitusten avulla. Loppuvuodesta toteutettiin taas suomalaisille yrityksille suunnattu joulukampanja teemalla ”*Lahjoita ravinneköyhä joulu Itämerelle*”. Sen tuotto oli per 31.12.2013 190.400,00 euroa.

Tilikauden aikana saadut lahjoitukset olivat yhteensä 515.434,26 euroa (2013: 627.296,46 euroa). Lahjoituksia saatiin sekä yrityksiltä että yksityishenkilöiltä. Suurimmat lahjoittajat olivat Jacob von Julinin kuolinpesä, Outotec Oyj, Nordkalk Oy, Lemminkäinen Oyj, Tikkurila Oy, SET Petrochemicals Oy ja Karl Fazer Oy. Lahjoituksista 75.000 euroa saatiin Järki-hankkeelle yhteistyössä Luonnon- ja riistanhoitosäätiön kanssa Sophie von Julinin säätiöltä ja Louise ja Göran Ehrnroothin säätiöltä. Järki-lanta-projekti nautti marraskuun loppuun Ympäristöministeriön ravinnekierrätysrahoista vuonna 2012 myöntämää 222.000,00 euron tukea. BSAG:n meritoimintaohjelma sai Kaleva Travel Balance ohjelman kautta lahjoituksia 1.457,00 euroa.

Vuoden 2014 kirjanpidollinen alijäämä oli -171.201,47 euroa (2013: -262.430,04 euroa) ja säätiön oma pääoma oli tilikauden päättyessä -108.551,87 euroa (2013: 62.649,60 euroa). Negatiivinen oma pääoma on laskettu palautuvan positiiviseksi vuoden 2015 aikana jolloin säätiölle on tulossa suurehko lahjoitus.

Luvuissa ei näy lahjoitettu työ eikä Itämeri-sitoumusten muodossa annetut palvelut, jotka merkittävästi edesauttavat Itämerityötä suoraan ja välillisesti.

BSAG:n toimintatavan mukaisesti säätiö ei yleensä osta palveluita vaan pyrkii saamaan työt ja palvelut sitoumuksina Itämeren hyväksi. Toimintatapa on todettu kustannustehokkaammaksi kuin mittava varainkeruu ja vastaavien palveluiden ostaminen kerätyillä varoilla.

Omaisuuksien hoito

Säätiölain mukaisesti hallitus huolehtii, että säätiön varat sijoitetaan varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla. Koska Elävä Itämeri säätiö ei hallinnoi suuria omaisuusmassoja, sijoitussuunnitelma vuonna 2014 ei ollut ajankohtainen.

Yhteiskuntasuhteet ja viestintä

Baltic Sea Action Summit-prosessin ja muun kansainvälisen toiminnan kautta säätiön yhteiskuntasuhteet Itämeren maihin ovat kehittyneet edelleen, etenkin EU:iin päin.

Säätiön keskeinen viesti on, että Itämeren ekologinen tasapaino voidaan palauttaa kaikkien yhteiskuntatahojen laajalla yhteistyöllä joka perustuu avoimiin ja konkreettisiin toimiin. Viestin keskeisimpiä sisältöjä on että jokainen pystyy osallistumaan omalla vahvuusalueellaan niin että itse myös hyötyy. Näin tulevat sukupolvet hyötyvät elävästä Itämerestä.

Säätiön ajama asiasisältö keskittyy yhteiskunnan kaikkien ravinnefraktioiden hyötykäyttöön, kierrättämiseen ja ravinteiden vuotojen estämiseen. Kun ravinteet on saatu tehokkaasti kiertoon ja ravinnevuodot haltuun, Itämeren tila väistämättä kohenee.

Säätiön Itämeri-työ on myös esimerkki ratkaisukeskeisestä prosessista, jota voidaan soveltaa globaalilla tasolla esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Säätiön toiminnan potentiaaliset riskit ja epävarmuustekijät

Toiminnan syväkin fokusointi ravinteiden kierrättämiseen on lisännyt työn määrää ja myös asiantuntijatehtäviä. Asialleen omistautunut henkilökunta on kuitenkin vastannut haasteisiin kiitettävien arvosanoin.

Toiminnan suurimpia riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat rahoituksen varmistaminen ja suunnittelu. Vuoden loppuun mennessä oma pääoma olikin painunut negatiiviseksi. Tuleva toiminta on kuitenkin varmistettu vuoden 2015 aikana säätiölle tulevan suurehkon lahjoituksen kautta.

Epävarmuustekijöihin kuuluvat suuressa mittaluokassa Eurooppa – Venäjä-kriisi, Ukrainan sota sekä maailman ongelmien nivoutuminen yhteen sekä ristikkäisvaikutukset, joista esimerkkinä ilmastonmuutoksen vielä tuntemattomat vaikutukset Itämeren tilaan.

II TOIMINTA

A. Vuoden 2014 tapahtumia

20.1. ja 5.2. järjestettiin *Big Idea* työpajat Taivas Oy:n tiloissa ravinteiden kierrätykseen liittyvien taustatietojen ja tavoitteiden kokoamiseksi viestinnän kokonaissuunnittelua varten.

21.1. 2014 BSAG osallistui Suomenlahti-vuoden aloitustapahtumaan Helsingin kaupungintalossa.

3.2.2014 NEFCO:n ja BSAG:n isännöimä seminaari Itämeren syvänteiden pohjasedimenttien happettamisesta.

11.3. järjestettiin St Petersburg Initiative:n (SPbI) tilaisuus Pietarissa. BSAG painotti ravinteiden kierrättämisen merkitystä. Seuraava SPbI:n tapahtuma oli Moskovassa **28.-29.4.** jolloin pääteema oli puhdas merenkulku m.l. LNG:n käyttö. Vuoden kolmas SPbI-tapahtuma pidettiin taas Pietarissa **23.-14.10.** pääteemana resurssien järkevä käyttö, ml. lanta.

19.-21.3. BSAG osallistui Pietarin Itämeri-päiviin, Baltic Sea Days.

25.-26.3. BSAG kävi tapaamassa Yaran tieteellisen keskuksen johtoa Saksan Dylmenissä.

7.4. taas Yara ja BSAG kutsui koolle yritysryhmän pohtimaan uudentyyppisen yhteistoiminnan malleja. Prosessi jatkettiin **17.12.**

9.4.2014 Monitoimialus M/S Baltikan eistelytilaisuus. Monitoimialuksen taustalla oli SET Groupin sitoumus ja onnistunutta suomalais-venäläistä yhteistyötä. Monitoimialus M/S Baltika on hyvin konkreettinen esimerkki siitä, miten sitoumukset toimivat: SET Petrochemicals Ltd teki Baltic Sea Action Summitissa 2010 sitoumuksen konsultoida venäläisiä öljyteollisuuden ja liikenneverkoston päättäjiä Suomenlahden jäänmurron ja öljyntorjuntavalmiuden parantamiseksi.

19.5. BSAG järjesti jo toistamiseen ”Raki-purjehduksen” Ocean Race:n 60-jalkaisella aluksella.

20.5.2014 BSAG osallistui Pidä Saaristo Siistinä ry:n sitoumuksena järjestämään Siisti Biitsi -kampanjaan.

2.-4.6. BSAG osallistui järjestäjänä ja esiintyjänä CBSS:n ja BDF:n yhteiseen tapahtumaan joka järjestettiin Turun Itämeri-päivinä. 3.6. illalla BSAG järjesti myös oman kutsutilaisuuden ”BSAG Archipelago Night”; tämä oli menestys.

3.-5.6. BSAG:n edustajia osallistui kutsuttuina Yaran järjestämään konferenssiin ”A cleaner Baltic Sea by improved agricultural productivity” Saksan Kaschowissa. Konferenssissa käsiteltiin maatalouden keinoja vähentää Itämeren ravinnekuormitusta niin, että myös maatalouden tuottavuudesta huolehditaan.

18.6. BSAG vietti kesäpäivän Tuorlassa.

28.6.-4.7. BSAG osallistui taas Ruotsin Gotlannin Almedalen-tapahtumaan. 2014 Almedalsveckaniin oli sisäänrakennettu Itämeri-viikko, jonka päävetäjiä oli BSAG (Mattis Bergqvist).

23.- 24.9. BSAG:n Paula Biveson oli GABBS-tapahtuman (A Greener Agriculture for a Bluer Baltic Sea) pääjärjestäjiä Puolassa.

14.10. BSAG oli mukana järjestämässä tietoiskua viestijöille Viikinmäen puhdistuslaitoksella vaarallisten aineiden uhista. Yksi pääpuhujista oli BSAG:n kutsuma Jenny Hedman Ruotsin Naturvårdsverket:stä.

13.11. pidettiin Järki-lanta projektin loppuseminaari Finlandia-talossa.

2.-4.12. suoritettiin ensimmäinen BSAG:n EU-toimintasuunnitelmaan liittyvä Brysselin matka.

4.12. pidettiin BSAG:n perinteiset pikkujoulut Helsingin Huvilakadulla. Väkeä oli runsaasti ja tunnelma korkealla.

Sitoumukset vuoden 2014 aikana

Vuoden 2014 aikana neuvoteltiin ja viimeisteltiin julkaistavaksi seuraavat 14 sitoumusta:

Archipelago Research Institute: *Scientific data of the Baltic Sea ecology for the broader public*

Pidä saaristo siistinä ry: *Clean Beach 2014 - Campaign*

Vanajavesi Foundation: *Strengthening the capacity of the whole Vanajavesi catchment area to reduce nutrient loads into the Bothnian Bay*

Kimo Baltic, Sweden: *Oil spill preparedness around the Baltic Sea*

Dream Broker Oy: *Providing software and expertise for creating, editing and sharing online videos*

Kehrä Interior Oy: *Guardian of the Baltic Sea (II)*

DROPP WATER: *Saving the Baltic Sea. DROPP by DROPP.*

Agrimarket: *Reducing nutrient leaching to the Baltic Sea by improving nutrient use efficiency*

Alko Oy: *Reducing the environmental impacts of bag-in-box inner bags and wine bags in the Gulf of Finland region*

Legistum: *Free legal services to BSAG and companies protecting the Baltic Sea*

Sinebrychoff: *Environmental friendly barley farming and greener brewery production*

Wavin-Labko: *Improvement of storm water handling*

Viking Malt: *Sustainable production of high quality Malt in the Baltic Sea region*

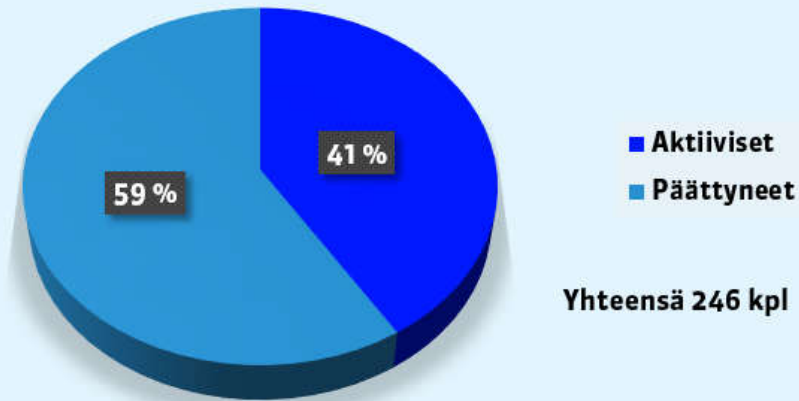
If P&C Insurance Company Ltd: *Industrial clients' Liability Navigator tool - environmental liability assessment*

Sitoumuksen tekijöistä erityisesti Agrimarketin, DROPP:in, Sinebrychoffin, Fazerin, Viking Maltin, Vapon, Altian, Valion ja Yaran kanssa pidettiin tiiviisti yhteyttä.

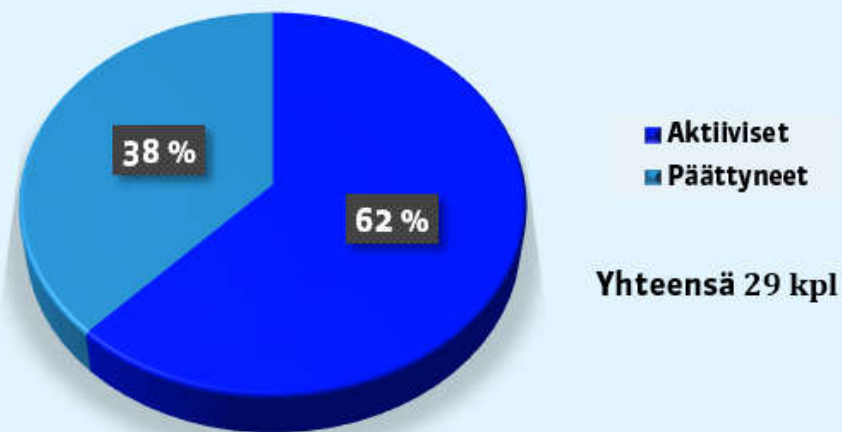
Vuoden 2014 lopussa sitoumuksia oli BSAG:n sitoumuspankissa kaikenkaikkiaan 246 kpl.

Alla on esitetty sitoumusten tilaan ja luokitteluun liittyvää tietoa.

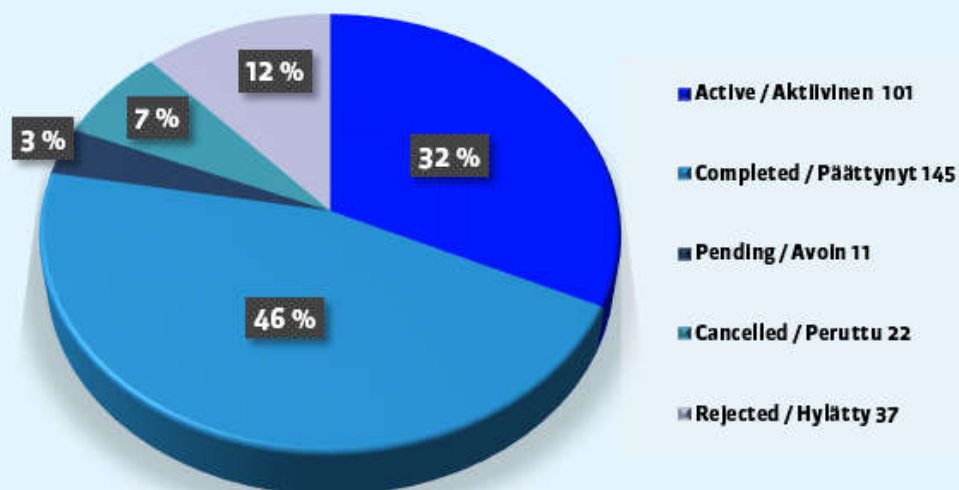
Sitoumusten tila vuoden 2014 lopussa

Kestävään ravinteiden käyttöön tai niiden kierrättämiseen liittyvät sitoumukset 2014

Sitoumusten status vuoden 2014 lopussa

Kuvien selityksiä: *alimman kuvan luokka "Pending/Avoin" käsittää sitoumusehdotuksia joita BSAG ei ole vielä hyväksynyt. Luokka "Cancelled/Peruttu" käsittää sitoumukset jotka ovat eri BSAG:sta riippumattomista syistä epäonnistuneet. Luokka "Rejected/Hylätty" käsittää sellaisia sitoumusehdotuksia joita BSAG ei ole hyväksynyt.*

B. Tutkimusyhteistyön tukeminen

Lahjoituksia on käytetty säätiön säädekirjan mukaisesti tieteen ja tiedeyhteisön tukemiseksi. Tämä työ kattaa koko Itämeren alueen jossa säätiö on merkittävä tieteen, asiantuntijoiden, liike-elämän sekä eri alojen tietojen yhteensaattaja.

N. 30 sitoumusta liittyä suoraan tai epäsuoraan tieteeseen.

Esimerkkinä tästä on mm. MMM:n ja YM:n asettaman asiantuntijatyöryhmän (RaKi) jatkotyö, jonka päämäärä on luoda Suomesta ravinteiden kierrättämisen mallimaa.

BSAG:llä on yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa, mm. Helsinki University Centre of Environment, HENVI:n kautta. HENVI on mukana EU:n Itämeren alueen (BSR) BONUS ohjelmassa. Säätiön hallituksen puheenjohtaja on BONUS-ohjelman ohjausryhmän jäsen sekä MULTIDOM-hankkeen yhteiskuntavaikuttavuusryhmän jäsen.

Vuoden 2014 aikana pidettiin myös yhteyttä ravinnekierrätyksen tutkimuksen kannalta oleellisiin tutkimuslaitoksiin (mm. VTT, Kompetenzzentrum Wasser Berlin, Syke, MTT; Yaran tutkimuskeskus).

Myös Yaran järjestämä konferenssi "A cleaner Baltic Sea by improved agricultural productivity" Saksan Kaschowissa tarjosi läheisiä kontakteja Euroopan ravinteiden kierrätysasiantuntijoihin. Konferenssissa käsiteltiin maatalouden keinoja vähentää Itämeren ravinnekuormitusta niin, että myös maatalouden tuottavuudesta huolehditaan. Tilaisuuteen oli kutsuttu tutkijoita, viljelijöitä ja asiantuntijoita laajalti Itämeren alueelta: Suomesta, Ruotsista, Tanskasta, Virosta, Liettuasta, Puolasta ja Saksasta. Konferenssin aikana jaettiin kokemuksia parhaista viljelykäytännöistä eri alueilla. Ohjelmaan sisältyi myös maatilavierailu.

Valmistelutyö ja konsultaatio

Maa- ja metsätalousministeriölle valmisteltiin taustayhteenvedo ja ehdotus toimista ravinnekierrätyksen tehostamiseksi tavoitteena resurssitehokas ruoantuotanto vesiensuojelun, ilmastonuojelun ja energiapolitiikan ratkaisuksi.

Ravinteiden kierrätykseen ja kierrätysravinteisiin liittyvää pilottiasiaa edistettiin vuoden aikana myös toimittamalla asiasta yhteenvedoja asiaan vaikuttaville ministereille (pääministeri Katainen, työ- ja elinkeinoministeri Jan Vapaavuori, valtiovarainministeri Rinne ja maa- ja metsätalousministeri Orpo) sekä muille vaikuttajatahoille kuten EK:hon.

Sisäiset koulutukset

Vuoden 2014 aikana järjestettiin BSAG:n toimistolla sisäiset koulutustilaisuudet aiheista

- Euroopan parlamentti – päätöksenteko ja vaikuttaminen, Pekka Nurminen, Euroopan parlamentin Suomen-tiedotustoimisto, 6.5.2014

- EU:n uusi lannoitevalmistusasetus ja sen valmisteluun liittyvä prosessi, neuvotteleva virkamies Pirjo Salminen MMM 16.9.
- Fosforilannoituksen tarve ja lantafosfori kasvintuotannossa, Kari Ylivainio, MTT (LUKE), 4.11.2014
- Mitä lannan typelle maassa tapahtuu?, Tapio Salo, MTT (LUKE), 4.11.2014
- CAP-ASIOISTA, Maatalousneuvos Kari Valonen, MMM/RO/EU- koordinaatio, 14.11.2014

C. Ohjelmat ja hankkeet

C1. Ravinteiden kierrättäminen ja rehevöityminen

Jo vuoden 2013 alussa tehtiin päätös, että BSAG keskittää toimintansa ravinnekierrätyksen tehostamiseen. Tavoitteena on resurssitehokas ruoantuotanto vesiensuojelun, ilmastosuojelun ja energiapolitiikan ratkaisuksi.

Vuoden 2014 pääteema oli käytännön ravinteiden kierrättämiseen tähtäävän pilotointitoiminnan käynnistäminen Lounais-Suomeen. Tähän liittyen BSAG on vuoden aikana selvittelyt Biokasvu Oy:n Combooster konseptiin (menetelmä maan mikrobitoiminnan edistämiseksi siten, että orgaaniseen ainekseen sitoutunut tyyppi vapautuu nopeammin kasvien hyötykäyttöön) liittyviä asioita Biokasvun ja asiantuntijakontaktien kautta. Konsepti on herättänyt kiinnostusta ja joulukuussa päätettiin perustaa Laura Alakukun ehdotuksesta koetoiminnan suunnittelu/tutkimusryhmä (jäsenenä Laura Alakukku, professori, maatalouden ympäristöteknologia, Helinä Hartikainen, professori, maaperä- ja ympäristötiede, Kristina Lindström, professori, kestävä kehitys ja Martin Romantschuk, professori, ympäristöbioteknologia) tarkentavan lisätiedon saamiseksi.

Vuoden aikana BSAG on järjestänyt joukon teemaan liittyviä tapamisia ja osallistunut moniin muiden järjestämiin tilaisuuksiin, mm:

- Green Growth & CleanTec Summit, Telakka (kestävän liiketoiminnan tapahtuma, uudet liiketoimintamahdollisuudet, puhujina mm. työ- ja elinkeinoministeri Vapaavuori ja ulkomaankauppaministeri Stubb)
- Bionurmi-seminaari / MTT 13.3.2014
- Above project, Novel ecologically sustainable biorefinery technology developed by Finnoflag Oy and Pilot plant constructed on the basis of it, introductory seminar and investor event, Tiedekeskus Heureka 25.4.2014
- HENVI Science Days 14.5.2014; Valuma-alueilta Itämereen: haasteita ja uusia työkaluja niiden hallintaan ja 15.5. Tiedekulmassa ympäristön kemikalisoitumisesta
- RaHa (Ravinnehuuhtoumien hallinta) -hankkeen loppuseminaari Hyvinkäällä Knehtilän tilalla (Markus Eerola) 17.6. Hankkeen toteuttivat Uudenmaan tuottajajärjestöt ja Uudenmaan ELY-keskus
- Lanta hyötykäyttöön – seminaari Säätötabolla 22.10.
- Pyrolyysipäivä, MTT (LUKE), Tampere, 12.11.
- Perspectives on Climate Change and Economic Growth-tilaisuus eduskunnan Pikkuparlamentissa, järjestäjänä parlamentaarinen talousvaliokunta, puhujina mm. EU-maiden suurlähettiläitä ja kansainvälisiä ilmastonmuutoksen asiantuntijoita, 2.12.

- Anni Alitalon väitöstilaisuus aiheesta "Combination of biological and physico-chemical factors in the development of manure nutrient recovery and recycling-oriented technology", 12.12.

Vuoden kuluessa BSAG on pyrkinyt edistämään VTT:n esittämää uutta fysikaalis-kemiallista jätevedenpuhdistuskonseptia orgaanista ainesta ja ravinteita sisältäville teollisille ja kunnallisille jätevesille, "Resource recovery demonstration for organic streams". Uusi konsepti on merkittävä mm. siksi, että sen avulla, toisin kuin nykyisin valtaosin käytössä olevissa biologisissa jätevesien puhdistusprosesseissa, fosforin lisäksi myös typpi ja hiili saadaan talteen. Tavoitteena on pilot-mittaisen siirrettävän prosessilaitteiston kokoaminen.

Projektille haettiin toteutusmallia järjestämällä tapaamisia potentiaalisten rahoittajien (Tekes, Cleen, Sitra) ja yrityskumppaneiden (Outotec (Larox), Pöyry, Kemira, Valmet, Hyxo, Doranova, Watman, Metso Automation, HSY) kanssa

C2. Vaaralliset aineet

Jotta pystyttäisiin kattavasti hyväksikäyttämään yhteiskunnan eri ravinnefraktioita on otettava huomioon näiden usein sisältämät vaaralliset aineet. Kaikissa hankkeissa ja suunnittelutyössä joihin BSAG ottaa osaa, painotetaan vaarallisten aineiden määrittely, analyysi ja poistaminen/tuhoaminen. Muuten ravinteiden käyttö ei ole kestävää eikä turvallista.

C3. JÄRKI-hanke sai Louise ja Göran Ehrnroothin säätiöltä ja Sophie von Julinin säätiöltä jatkorahoituksen toiselle viisivuotiskaudelle vuoden 2014 alusta lähtien. Samalla JÄRKI jaettiin kahteen toimintalinjaan: JÄRKI Ravinteet -toimintalinjaan (koordinoi BSAG) ja JÄRKI Luonto ja riista -toimintalinjaan (koordinoi Luonnon- ja riistanhoitosäätiö, LRS). JÄRKI Ravinteet -toimintalinjaa vetää projektijohtaja Eija Hagelberg (BSAG) ja JÄRKI Luonto- ja riista-toimintalinjaa projektipäällikkö Kimmo Härjämäki (LRS). Projektikoordinaattori Kaisa Riiko (BSAG) työskenteli vuonna 2014 Ympäristöministeriön raki-ohjelman rahoittamassa Järki Lanta-osahankkeessa.

Hankkeen johtoryhmään kuuluvat Ilkka Herlin, Saara Kankaanrinta, Fredrik von Limburg Stirum, Heli Siitari, Mathias Bergman sekä Hagelberg ja Härjämäki. Molemmilla toimintalinjoilla on tukena asiantuntijaryhmät, joihin on valittu maan parhaita asiantuntijoita ja vaikuttajia toimintalinjojen teemojen mukaan.

Vuoden 2014 alkupuoli käytettiin JÄRKI-hankkeen viisivuotissuunnitelman laatimiseen eli vision ja tavoitteiden muotoiluun sekä päätoimenpiteiden suunnitteluun ja määrittelemiseen. Tämän jälkeen aloitettiin viestintäpainotteinen toteutusvaihe, joka koostui toisiaan täydentävistä osista: hanke järjesti vuoden aikana kolme retkeä päättäjille ja toimittajille, tuotti lukuisia lehtikirjoituksia, osallistui maaseudun kehittämissuunnitelman viimeisiin kommentointeihin, vei päätökseen Järki Lanta-osahankkeen, kirjoitti lausunnon nitraattiasetuksen muutoksesta ja tuotti julkaisun ulkomaisista vesiensuojelun esimerkeistä. Järki-iskujen sarjaa jatkettiin, vuonna 2014 ilmestyivät iskut nro 11-13. Alkuvuodesta otettiin lisäpainos aiempia Järki-iskuja, joita jaettiin laajasti, ja lisäksi otettiin Järki-iskuista ruotsinkieliset painokset.

Vuoden lopulla projektijohtaja Hagelberg nimettiin Maaseutuverkoston ohjausryhmän jäseneksi ja sen alaisen Ympäristö ja ilmasto-työryhmän puheenjohtajaksi. Järki Lanta -hankkeen loppuseminaari pidettiin marraskuussa; tähän osallistui sidosryhmiä viljelijöistä päättäjiin. Järki Lanta -hanke sai rahoittajilta ja valvojilta kiitosta onnistuneena raki-hankkeena.

C4. Innovatiiviset ratkaisut

Säätiö pyrkii tukemaan uusien menetelmien tutkimista ja kehittämistä yhdessä tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa. Vuoden 2014 aikana BSAG on tutustunut ja tukenut erilaisia uusia aloitteita, erityisesti biokaasutuotannon, lannan käytön ja vedenpuhdistuksen aloilla, tähtäimessä uusien ratkaisujen testaaminen Lounais-Suomen pilotissa jossain vaiheessa. Säätiö pyrkii osaltaan vaikuttamaan suomalaisen n.s. Cleantech-teollisuustoiminnan synnyttämiseen ja edistämiseen.

D. Viestintä

Vuoden 2014 aikana säätiön viestinnässä tuotiin erityisesti esiin ravinteiden kierrätys - teemaa. Ravinteiden kierrätys näkökulma pyrittiin tuomaan mukaan omiin ja muiden kanaviin tehtyihin teksteihin sekä muun muassa joulukampanjan sisälle. Myös sosiaalisessa mediassa aihetta tuotiin esiin lähes viikoittain.

M-Brain seurasi BSAG:n ja sitoumuksen tekijöiden näkyvyyttä mediassa vuoden 2014 aikana. Uutisten saavuttavuus vaihteli, parhaimmillaan M-Brain laski yksittäisen jutun tavoittaneen runsaat 2,5 miljoonaa median kuluttajaa. Julkisuusanalyysissä kävi ilmi, että sitoumusten tekijöiden on suhteellisen helppo saada positiivista tai neutraalia julkisuutta konkreettiselle Itämeri-teolle. M-Brain oli laskenut ansaitulle mediatilalle myös hintoja ja yksittäisen jutun hinta mainostilana vaihteli muutamasta sadasta eurosta runsaaseen 12.000 euroon.

Vuoden 2014 toinen painopiste olikin erityisesti uusien sitoumusten tekijöiden vahvempi kannustaminen sitoumuksesta viestimiseen ja heidän auttamisensa siinä.

BSAG antoi viestinnällistä tukea muun muassa Agrimarketille, Alkolle, Viking Maltille, Sinebrychoffille ja SET Groupille. SET Groupin sitoumuksen tuloksen, monitoimialus M/S Baltikan valmistumista juhliittiin huhtikuussa Arctech Helsingin telakalla BSAG:n, telakan ja SET Groupin yhteisessä kutsuvierastilaisuudessa, jossa myös medianedustajia oli paikalla.

BSAG:n viestintä oli myös tiiviisti mukana synnyttämässä DROPP-veden lanseerausta ja siihen liittyvää viestintäsuunnitelmaa ja materiaaleja. Kampanja tehtiin kolmikolla DROPP ja mainostoimisto WTF Helsinki ja BSAG ja vesi lanseerattiin toukokuussa 2014. DROPP on yhteiskunnallinen yritys, jonka sitoumus on lahjoittaa voittonsa BSAG:n Itämeri-työhön. Varainhankinnan markkinoinnin puolella BSAG aloitti kouluille suunnatun päivätyökeräyskampanjan valmisteluilla keväällä 2014. Varsinainen kampanja tehtiin syksyllä 2014. Päivätyökeräys ei vielä yltänyt tavoitteisiinsa ja sitä kehitetään kokemusten perusteella vuonna 2015.

BSAG järjesti kesäkuussa Baltic Development Forumin ja EU:n Itämeri- strategian kokoukseen Turkuun sisällön yhteen kokouksen sessiosta. Osuudessa BSAG:lle sitoumuksen tehneet *Yara*, *Agrimarket*, *Raisioagro*, *Fazer*, *Sinerbychoff* ja *Biovakka* esittelivät taloudellisesti toteuttamiskelpoisia ratkaisujaan kestävään vesi - ja ravinnetalouden saavuttamiseksi. Myös *St. Petersburg Initiative*, (SPI) esitteli työtään puhtaamman meriliikenteen hyväksi kokouksen "Blue Growth"-osuuksessa. Kokouksen yhteydessä BSAG myös järjesti kouralliselle kutsuvieraita (mukaan lukien silloinen ympäristöministeri Ville Niinistö ja tuleva maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo) vapaamuotoisen iltatilaisuuden saaristossa.

Itämeriasiat olivat ensimmäisen kerran kootusti esillä Almedalsveckanilla Visbyssä, Gotlannissa. BSAG oli ainoa suomalainen Almedalsveckanin Itämeriviikon järjestäneistä, Itämeri-työtä tekevista organisaatioista.

Syksyllä 2014 suunniteltiin ja tuotettiin joulun varainhankintakampanja tiiviissä yhteistyössä suunnittelutoimisto Taivaan kanssa. "Lahjoita Itämerelle ravinneköyhä joulu" -kampanjaa varten tehtiin omat verkkosivut ja kattavat digitaaliset materiaalit joulukorteista facebook -

bannereihin ja viestintäohjeisiin asti.

Syksyllä 2014 valmisteltiin ja päästiin aloittamaan BSAG:n IT-järjestelmän kattava uudistus. Uudistuksessa siirrytään käyttämään Microsoftin Office 365 -pilvipalvelua, jonne siirretään säätiön kaikki IT toiminnot. Sharepoint -alustalle rakennetaan entistä yksinkertaisempi CRM -järjestelmä ja ulkoiset verkkosivut uusitaan samassa prosessissa. Järjestelmätoimittaja on intialainen Ikione ja verkkosivujen suunnittelun vuoden loppupuolella aloitti suunnittelutoimisto Taivas.

III TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Säätiö jatkaa panostustaan ravinteiden kierrättämiseen ja erityisesti Lounais-Suomen pilotin koordinointiin. Säätiö pyrkii vaikuttamaan rakenteisiin ja teknisiin ratkaisuihin jotka edesauttavat Suomen eläinlannan jalostamista lannoitetuotteiksi. Tähän liittyvät läheisesti säätiön pyrkimykset valtiovallan kanssa edistää cleantech-teollisuuden kasvua Suomessa. Yhdessä kaikki edellä mainitut toiminnot vaikuttavat ratkaisevasti Itämeren tilaan. Osa tätä muutoksen aikaansaamista on viestinnällinen; se toteutetaan osittain suunnittelutoimisto Taivaan kanssa.

Säätiö toteuttaa EU-strategiansa vaikuttamalla päätöksentekoon koskien kiertotaloutta ja ravinteiden kierrättämistä. Suunnitelmissa on tapahtumia sekä Brysselissä että Suomessa.

BSAG jatkaa työtään St Petersburg Initiative:n ohjausryhmän jäsenenä päämääränään aktivoida venäläistä liike-elämää mukaan kestävään liiketoimintaan Itämeren ja alueen kaikkien asukkaiden hyväksi. Itämeren alueen poliittisen tilan takia toiminta on matalemmalla tasolla kuin ennen. BSAG/BSAG Sweden esiintyy taas näkyvästi Gotlannin Almedalsveckanilla kesä-heinäkuussa 2015.

Säätiö pyrkii edistämään laajempaa säätiöiden välistä yhteistyötä Itämeren alueella. Päämäärä on luoda yhteistoimintaa Elävä Itämeri säätiön, John Nurmisen säätiön, Baltic Sea 2020:n (Ruotsi), Zennström Philanthrophies:in (Ruotsi) ja Östersjöfondenin (Ahvenanmaa) välille.